

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Hudi boji za Brest-Litowsk.

Obkoljevanje ruske trdnjave Brest-Litowsk se razvija normalno, pa v hudih bojih. Oficielno poročilo našega generalnega štaba pravi, da se vzhodno od Pulve vrši zelo hud boj in da brani sovražnik vsako ped zemlje najtrdo vratneje, da pa je bil na celi bojni črti na več krajih vržen nazaj in je bilo pri tem veliko Rusov ujetih.

Posebno dobro so se bili sedmograški polki pri vaseh Gola in Suchodol, severno od Riasno. Pešpolk št. 64 je pri zavzetju od ruskih grenadirjev branjenega okopa ujel rusko posadko, 7 oficirjev in 900 mož, ter zaplenil 7 strojnih pušk.

Naše in nemške čete se vedno bolj bližajo trdnjavi od zapada, severa in juga. Od juga je prodirala naša armada pod vodstvom feldcajgmojstra Puhallo v severovzhodni smeri ob progi Wladimir—Wolynsky—Kowel. Ko je ta armada potisnila nazaj Ruse pri Turyjsku, je avstrijska, ogrska in nemška konjenica pri zasledovanju sovražnika ujahala v mesto Kowel in prodira sedaj naprej proti severu. S tem je odrezana železniška zveza med Brest-Litowskom in trdnjavami Luzk—Rowno—Dubno. S tem je umikanje Rusov težavneje.

Bolj severno od Wlodave proti Brest-Litowsku prodira na vzhodnem obrežju reke Bug armada generala Mackensena, ki se ji Rusi posebno trdovratno upirajo, da si zavarujejo svoj hrbet. Pa tudi ta armada se vedno bolj bliža progi Brest-Litowsk—Kowel, ki jo je dalje na jugu že doseglja armada feldcajgmojstra Puchallo.

Zapadno od trdnjave so bile v naskoku zavzete močne predutrdbi pri Kopytowu (14 kilometrov južozapadno od mostu pri Brest-Litowsku). Od tam lahko naša težka artiljerija začne obstreljevati samo še devet kilometrov oddaljeni utrdbeni pas.

Tudi severno od trdnjave ste Kövessova skupina in armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda kljub najhujšemu ruskemu upiranju napredovali. Severno naprej operira Woyscheva armada in armada Leopolda bavarskega; leve krilo te armade se bliža bieloviškim gozdovom vzhodno od železnice Bialistok—Brest-Litowsk.

Nemško uradno poročilo pravi, da je armada generala Scholza pri Tykocinu (južno od Oswieca) ob reki Narew zadala Rusom udarec, južno od Narewa pa prodira preko železnice Bialistok—Brest-Litowsk armada generala von Gallwitz.

Pogled na zemljevid pove, da je položaj za Ruse skrajno težaven in kočljiv, ker imajo premalo železniških zvez za umikanje. Močvirje na vzhodu Brest-Litowska je sicer zelo ugodno za obrambo, pa tudi zelo neugodno za umikanje.

Poročilo ruskega generalnega štaba.

Petrograd, 21. avgusta. Poročilo velikega generalnega štaba: Na celi bojni črti zapadno od Rige do spodnje Wille nobenih bistvenih izprememb. Po zasedenju utrdb pri Kownu od strani Nemcev se je ostanek posadke priklopil poljskim četam, ki stoje zapadno od železniške proge Janov (25 kilometrov severovzhodno) — Koszedaraj. Južno od Kowna se nahajajo naše čete še na levem bregu Njemena. Pri Oswiecu in južno od njega so na celi bojni črti zg. Narewa in Bobra 18. in 19. avgusta Nemci močno napadali. Na desnem bregu Narewa pri Gori Strenkowi, v odseku Strabla-Bielsk in pri Lijszyce (20 vrst severozapadno od Brest-Litowska) naše čete dalje zadržujejo sovražnika. Naša konjenica je sodelovala, ko smo odbili nemško ofenzivo pri Lijszyce, z napadom z močnimi silami proti sovražni infanteriji. Ob Bugu vzhodno od Wlodave je nadaljeval sovražnik, ki ima od 19. avg. dopoldne desni breg

reke v posesti, svoj nadaljni trud ob cesti v Piszczo. Pred Nowo-Georgiewskom so združili Nemci, ko so zasedli levi breg Wkre, svoje napore proti severovzhodni fronti zapadno od Wkre do Wisle. Z neprestanim obstreljevanjem, pravo vihro strelcev, so uničili naše utrdbi v tem odseku skoro popolnoma. Na večer 18. avg. so Nemci obkolili eno utrdbi pri Wymyslu in so nastavili svoje naskakovalne oddelke kljub velikanskim izgubam proti hrbtu odseka Zakroszyn. To je prisililo naše čete, da so se v noči 19. umaknili v črto starih utrdb pred citadelo. Ko so Nemci tekom naslednjega dne dve od teh utrdb z obstreljevanjem uničili, so zasedli po več krvavih napadih z naskokom njune razvaline in so od tod namerili svoj ogenj proti citadeli. Razstrelili smo most preko Narew in zapuščene utrdbi severnega odseka.

Italija napove vojno Turčiji.

Berolin, 21. avg. (K. ur.) Wolffov urad poroča iz Carigrada z dne 20. t. m.:

Italija je Turčiji napovedala vojno. Italijanski poslanik v Carigradu je že odpotoval.

Italijanski poslanik v Carigradu, Marki Garroni, je odpotoval z uradniki italijanskega poslanstva 21. avg. popoldne. Zastopstvo italijanskih državljani na Turškem so prevzele Združene države v Ameriki. Turški poslanik v Rimu, Naby Bei, je dobil 21. avgusta popoldne od italijanske vlade potne liste. Pelje se preko Švice v Berolin in preko Dunaja v Carigrad. Varstvo turških podanikov v Italiji je prevzela Španija.

Vest, da je Italija napovedala vojno Turčiji, ni presenetljiva in ni nikjer napravila posebnega razburjenja. Vsekako je pravi namen te vojne napovedi le, pospešiti akcijo francoskih in angleških čet pri Dardanelah, ki so imele dosedaj smolo. Koliko čet da bo poslala Italija k Dardanelam, ni znano; italijanske akcije pri Dardanelah sicer ni podcenjevati, vendar pa je zelo dvomljivo, če bodo Italijani mogli postaviti k Dardanelam toliko čet, da bi odločile tam boj za četverozvezo ugodno. Kako težavno da je izkrcavanje čet pri Dardanelah in v Mali Aziji, so poskusili že dovolj Francozje in Angleži, sedaj pa bojo deležni teh sladkosti še Italijani. Da bi bilo zavzetje Dardanel z ozirom na Rusijo, ki ji primanjkuje orožja in municije, velike važnosti, je čisto razumljivo, toda Dardanele od zapadne strani so trd oreh, ki ga Angleži in Francozje ne bodo tako lahko strli, če nimajo drugih moči na razpolago kakor — Italijo.

Italijansko bojišče.

Boji na ozemlju Tolmin—Bovec.

Italijani so po svojih velikih izgubah in neuspehu v bojih za doberdobsko planoto in proti goriškim obmostnim utrdbam vrgli večje sile v ozemlje Tolmin—Bovec. Pri Tolminu so Lahi močno obstreljevali obmostne utrdbi. Nato je ponoči 23. t. m. ponovno napadla pehota, pa brez uspeha. Italijani so imeli velike izgube.

V utrjenem ozemlju pri Bovcu in Rajblu se nasprotna infanterija mestoma pomika blizu do naših bojnih črt.

Več napadov na doberdobsko planoto so naše čete odbile. Mestoma so se spoprijeli mož proti možu. Sovražnik skuša sedaj priti do naših obrambnih črt po metodičnem delovanju.

Na južnem krilu primorske bojne črte je naša težka artiljerija porazila sovražnikove topove. Nadalje je bila pri Golanetto popolnoma razbita ena italijanska obrežna baterija. Sovražna in-

fanterija, ki se je nasproti naši postojanki na višini vzhodno od Tržiča utrdila, je v divjem begu zbežala iz svojih jarkov pred našim topovskim streljanjem. Vzhodno pri Pulaču so naše čete odbile dva slabejša sunka, pri Sv. Martinu pa tri napade, ki jih je napravil sovražnik do bližine naše bojne črte.

Na Tirolskem obstreljujejo Italijani naše utrdbi na planoti pri Lavarone in Folgaria. Tudi naše postojanke na Stilsrjevem prelazu je začela obstreljevati sovražna artiljerija.

Dogodki na morju.

Italijani so popolnoma izpraznili otoček Pelagruž in uničili vsa poslopja in obrambne naprave. Otok, na katerem so prebivale samo družine čuvajev svetilnika, so si osvojili Italijani v noči na 11. julij in napravili na njem postajo za radiotelegraf in obrambe. Tam so imeli tudi en podmorski čoln. Poleti naših letalcev in trikratno temeljito obstreljevanje od strani naše mornarice so povzročili sovražniku vedno hude izgube na mostvu in materijalu. Podmorski čoln „Nereida“ je bil uničen. To jih je končno privedlo do spoznanja, da strategično-taktična vrednost tega otočka ni tako velika, kakor se je morda mislilo pri njegovi osvojitvi.

Poročilo Cadorne.

21. avgusta. Na planoti severozapadno od Arsiero so naše čete v naskoku zavzele precejšno sovražno utrdbi na zapadni višini grebena Monte Maggio. V zgornji dolini Cordevole je včeraj artiljerijski dvoboj trajal naprej. Naše baterije so neko zaporo v dolino na dolomitski cesti onstran Arabbe zažgale, sovražna artiljerija je pa z razjezeno trdovratnostjo nadaljevala svoje uničevalno delo v Livinalonge (Buchenstein) in ni prizanesla niti civilni bolnišnici, ki je bila precej poškodovana.

Precej smo včeraj napredovali pri kotanji Plezzo (Bovec), kjer so naše čete s krepko ofenzivo dosegle črto Pluzne—Čezsoča. Sovražna artiljerija, ki se ji ni posrečilo, ustaviti naš silen napad, je naperila svoj ogenj proti tema krajema in je povzročila tam zopet škodo in nekaj požarov. V odseku Monte Nero (Krn) smo po hudem boju na severni strani Vršiča zavzeli dolg, močno utrjen sovražni zakop. Vsi sovražnikovi poizkusi, zavzeti ga nazaj, so se ponesrečili. Enako usodo so imeli tudi drugi protinapadi na naše postojanke pri Sv. Luciji. Ujeli smo jih nekaj, med njimi enega častnika. Na kraški planoti smo nadaljevali svoje metodično napredovanje. Tudi včeraj je bilo zavzetih nekaj okopov in zaplenjena ena strojna puška.

Zjutraj 20. avgusta je oddelek lastnih letal preletel sovražno letališče Aisoviana vzhodno od Gorice in je 30 minut dolgo z uspehom metal doli bombe. Kljub streljanju treh obrambnih baterij so se naša letala povrnila nepoškodovana. Na povratku so zapazila sovražnega letalca-zmaja, ga s svojimi strojnimi puškami obstreljevala in prisilila, da se je spustil doli. Medtem ko je bil naš drzen, srečno uspeli zračni napad čisto po vseh vojnih pravilih in navadah naperjen zoper vojaški predmet, je oddelek sovražnih letal izvršil nepravre represalije. Preletel je mesto Videm in vrgel doli 14 bomb. Učinek je bil ta, da je bilo ubitih pet prebivalcev, med temi ena žena, eno dekle in trije karabinjeri. Tudi zasebne hiše so bile poškodovane.

Francosko bojišče.

Angleška mornarica, kakih 40 ladij, je 23. t. m. napravila obisk pri Zeebrügge in oddala 60 do 70 strelcev na nemške obrežne utrdbi. Nemci

so imeli enega mrtvega in šest ranjencev. Razen tega so bili od predaleč padle topovske kroglice ranjeni še štirje belgijski prebivalci. Druge škode ni bilo. Ko je začela brodovje obstreljevati obrežna mornarica, je brodovje zopet odplulo.

V Vogezih so severno od Münstra v Alzaciji napadli Francozje ponoči nemške postojanke, pa so bili odbiti. Slabi sovražni oddelki so vdrlji v nemške postojanke, pa so bili zopet iz njih ven vrženi in nekaj alpskih lovcev ujetih. Pri bojih na Barrenkopfu je ostal del enega jarka v rokah sovražnika.

Pri Loo, južnozpadno od Dixmuide, je neki nemški letalec sestrelil neki francoski dvokrovnik.

Dvanajst ruskih trdnjav zavzetih.

Nowo-Georgiewsk zavzet.

Za Kownom so si Nemci osvojili najmodernejšo rusko trdnjavo Nowo-Georgiewsk, ki leži severozapadno od Varšave. Ta trdnjava je bila zadnje sovražnikovo oporišče na Poljskem. Rusi so trdnjavo trdovratno branili, toda nemški domobranci in črnovojniki so jo zavzeli v naskoku, ko je težka nemška in avstrijska artiljerija razbila močne utrdbe. Iznova se potrjuje, da naša težka artiljerija, ki je svojo nalogo izborna opravila že pri belgijskih trdnjavah v začetku vojne, odločuje. Po padcu trdnjave dne 19. avg. je bila ujeta posadka 6 generalov in 85.000 mož, od teh samo pri zadnjem boju 20.000. Število uplenjenih topov se je zvišalo na 700. Oblegovalnim četam je poveljeval general Beseler, ki je zavzel tudi belgijsko trdnjavo Antwerpen. Nemški cesar se je takoj odpeljal v Nowo-Georgiewsk, da izreče voditelju napada in napadalnim četam svojo in domovine zahvalo.

Osowiec zaseden.

Nemško uradno poročilo od 23. t. m. pove, da so Rusi izpraznili trdnjavo Osowiec ob Bobru in so jo zasedli Nemci. Trdnjava Osowiec se je od vseh ruskih trdnjav, ki so jih obstreljevale zvezne čete, najdalje držala. Seveda trdnjava nikdar ni bila obkoljena, vendar pa so jo Nemci obstreljevali že meseca decembra lanskega leta. S trdnjavo Osowiec so Rusi izgubili glavno oporišče ob Bobru. V neverjetno hitrem času so padale ruske trdnjave, zaporedoma druga za drugo. Če primerjamo brezuspešne italijanske poizkuse ob naših trdnjavah in utrjenih postojankah z našimi in nemškimi uspehi proti Rusom na Poljskem, dobimo šele pravi pojmov, kako velikansko delo da so opravile naše in nemške čete in naša izborna težka artiljerija. S ponosom smemo reči, da je ravno naša najtežja artiljerija vzdržala svetovni sloves, da imamo Avstrijci najboljšo artiljerijo; srednja ruska artiljerija — to so priznali strokovnjaki — je bila naravnost izborna, tudi italijansko topničarstvo je dobro, toda naši možnarji so odnesli lavorjev venec.

Kdaj so prešle ruske trdnjave v posest zaveznikov.

Ostrolenka: 20. julija.
Rožan: 24. julija.
Pultusk: 24. julija.
Lublin in Cholm: 31. julija in 1. avgusta.
Varšava: 5. avgusta.
Ivangorod: 5. avgusta.
Zegrze: 8. avgusta.
Lomza: 10. avgusta.
Kowno: 17. in 18. avgusta.
Nowo-Georgiewsk: 20. avgusta.
Osowiec: 23. avgusta.

Kako je poteklo obleganje trdnjave Nowo-Georgiewsk.

7. avgusta je bila zavzeta utrdba Dembe.
9. avgusta se je izvršilo obkoljenje še od vzhoda, ko je bilo obkoljenje od zapada, juga in severa že prej dovršeno.
11. avgusta je bila v naskoku zavzeta utrdba Benjaminow.
14. avgusta je bila severno od Nowo-Georgiewskega zavzeta močna predpostojanka; 9 častnikov, 1800 mož in 4 strojne puške so dobili v roke Nemci.
15. avgusta se obkoljevalni pas okoli trdnjave vedno bolj zožuje, povsod dobiva oblegavalna armada na ozemlju.
16. avgusta so bili branitelji vrženi nazaj na utrdbeni pas.
17. avgusta so bile na severnovzhodni strani Nowo-Georgiewskega v naskoku zavzete ena velika utrdba in dve medutrdbi.
18. avgusta ste bili dve utrdbi na severnovzhodni strani zavzeti v naskoku, 600 mož ujetih in 20 topov zaplenjenih.
19. avgusta so si v severnozpadnem odseku od Nowo-Georgiewskega priborile nemške čete odsek reke Wkra; dve utrdbi ste bili zavzeti v

naskoku in nad 1000 Rusov ujetih. 125 topov je padlo Nemcem v roke.

20. avgusta je bil Nowo-Georgiewsk zavzet.

Za Brest-Litowsk.

Z veliko hitrostjo, naravnost občudovanja vredno gibčnostjo so si avstro-ogrski in nemške čete delale v hudih bojih pot proti vzhodu in podelile Ruse naprej proti bojni črti Bialystok—Brest-Litowsk—Bug. V trdovratnih bojih z Rusi so se najbolj izkazale naše čete pod vodstvom nadvojvode Jožefa Ferdinanda in generala Kövessa. Z veliko odločnostjo se bližajo zdaj trdnjavi Brest-Litowsk od severa, zapada in juga in celo od južnovzhodne strani. Se bo ruska armada skušala pri Brest-Litowsk resno postaviti v bran? Lega trdnjave je ugodna, toda če ne bodo mogli Rusi držati ostale bojne črte, bodo najbrž tudi to trdnjavo izpraznili. Vsekako pa se to ne bo zgodilo brez bojev. Brest-Litowsk ni najmodernejša trdnjava; v mirnem času ima dve veliki utrdbi na levem bregu Buga in štiri na desnem bregu. Več kakor te utrdbi bodo menda vredne najnovjše predutrdbi in poljske utrjene postojanke, ki so se v dosedanjih bojih na Poljskem razmeroma dobro izkazale. Moč trdnjave je pa manj v njenih utrdbah, kakor v njeni naravni legi, ker je na jugu in vzhodu, deloma tudi na zapadu obdana od močvirja, dočim sever od narave ni tako zavarovan. Trdnjavo so začeli graditi že l. 1831.

Govor nemškega državnega kancelarja.

V četrtek, 19. t. m., se je pričelo novo vojno zasedanje nemškega državnega zbora. Razprava se je vršila o deset milijardnem kreditu, ki naj zagotovi nemškim armadam nadaljno neovirano vojskovanje. Debatu je otvoril državni kancelar Bethmann-Hollweg, ki je zavračal podtikanja sovražnikov, da bi bila Nemčija odgovorna za svetovno vojno. V uvodu je drž. kancelar poudarjal, da je položaj zaveznikov na vseh bojiščih ugoden in da je močna nemška armada po osvoboditvi Galicije in Poljske, Litavske in Kurlandije izpod ruskega jarma pripravljena za nove udarce proti sovražnikom. Ob živahnem odobranju zbornice se je spomnil 85 letnice našega cesarja ter izrekel Švici, Nizozemski, Švedski in papežu za njihovo človekoljubno sodelovanje pri izmenjavi vojnih invalidov pristrčno zahvalo nemške vlade.

Sovražniki pravijo, da je Nemčija v prvem letu vojne zmagala, ker se je na vojno že dolgo pripravljala, trozveza pa da je bila miroljubna in vsled tega nepripravljena. Državni kancelar pa dokazuje, da ste bili Rusija in Nemčija že spomladi 1914 pripravljene. Zavrača trditev trozveze, ki pravi, da se bori za narodno svobodo in civilizacijo. Anglija je nasilno zasedla grške otoke, Rusija pa goni nesrečno poljsko prebivalstvo v plombiranih vozovih iz domovine v notranjo Rusijo — res dve krasni bojavnici za svobodo in civilizacijo.

Nemčija do Anglije in Rusije.

Bethmann-Hollweg pravi, da bi se bila dala sedanja strašna vojna preprečiti, če bi bila Anglija le hotela. Angleška in Nemčija ste se nekaj časa pogajali za zvezo, pa angleški pogoji niso bili sprejemljivi. Angleška je namreč smatrala, da izkaže Nemčiji posebno prijateljsko uslugo, ako se zaveže, da ne bo brez povoda napadla, pridržavši si svobodne roke za slučaj, da bi Nemčijo naskočili njeni prijatelji. Kmalu potem je sklenila Angleška s Francosko obrambno zvezo, ki se je vsled dogovorov obojestranskih generalnih štabov izpremenila v ofenzivno konvencijo (zvezo) in spomladi 1914 so se pričela angleško-ruska pogajanja za mornariški dogovor.

Nemška vlada se je tudi trudila, da ohrani dobre odnose z Rusijo. Toda francoska želja po revanši, panslavistična politika na Ruskem in angleške hujskarije so vedno bolj in bolj večale napetost. Nemčija je vse storila, da prepreči vojno. Nemška vlada je šla v svojem trudu, ohraniti mir, do najskrajnejše meje svojih zavezniških dolžnosti nasproti Avstriji. Dne 29. julija je dobila od svojega petrografskega poslanika poročilo, da je Sazonov izjavil, da je Avstrija vsak direkten razgovor kratkomalo odklonila. Z Dunaja pa je prišlo poročilo, da je grof Berchtold pripravljen, direktno pogajati se z rusko vlado. Nemški drž. kancelar je zato obvestil dunajskega poslanika Tschirschege, da obstoja najbrž nesporazumljenje, obenem pa mu je naročil, da naj avstrijski vladi izjavi: Odklonitev vsake izmenjave mnenj s Petrogradom bi bil velik pogrešek. Pripravljene smo izpolniti svojo zavezniško dolžnost, odklanjati pa moramo, ako nas hoče Avstrija s tem, da se ne briga za naše nasvete, zavleči v svetovni požar. Pokazalo se je, da se je Sazonov res motil, in direktna pogajanja so se res vršila, dokler jih ni prekinila splošna mobilizacija armade.

Bodočnost Poljske.

Državni kancelar je nadaljeval: Naše in avstrijske čete so dospele do vzhodnih mej kongresne Poljske in imajo sedaj nalogo, da upravljajo to deželo. Zemljepisna in politična usoda je silila Nemce in Poljake stoletja k medsebojnemu boju. Spomin na stara nasprotstva ne more zmanjšati spoštovanja do strastne domovinske ljubezni in vztrajnosti, s katero je branil poljski narod svojo staro kulturo in ljubezen do svobode proti Rusom. Nočem slediti svetohlinskim obljubam naših sovražnikov, upam, da bo zasedanje poljskih mej na vzhodu pomenilo začetek razvoja, ki bo odpravil stara nasprotstva med Nemci in Poljaki, ter bo povedlo odrešeno deželo izpod ruskega jarma k srečni bodočnosti, v kateri bo mogla gojiti in razvijati posebnosti svojega nacionalnega življenja. Od nas zasedeno Poljsko bomo s sodelovanjem prebivalstva upravljali in skušali zaceliti rane, ki jih je zadala Rusija.

Nova Evropa.

Iz tisoč ran bo krvavela Evropa po vojni. Toda svet ne bo izgledal tako, kakor sanjarijo naši sovražniki. Oni hočejo vpostaviti staro Evropo z onemoglo Nemčijo v sredini, z Nemčijo, razbito v male države, z razrušeno industrijo in ponižno trgovino, Nemčijo, ki bi bila vazal (podložnik) Rusije, gospodarice vseh Slovanov. Tako so sanjali v Londonu, Parizu in Petrogradu. Toda stara Evropa se ne bo nikdar vrnila. Ako hoče imeti kmalu mir, se bo to zgodilo le, ako bo Nemčija močna in trdna. Nemčija si mora svojo pozicijo tako izgraditi, da bo vsaka politika, obkoliti jo, nemogoča. Osvoboditi moramo morja, ne le za nas, temveč za vse narode.

Mali narodi.

Mi ne ogrožamo malih narodov. Diplomati četverozveze pravijo na Balkanu, da bo zmaga centralnih držav podjarmila tudi balkanske države, da pa jim zmaga četverozveze prinese svobodo, neodvisnost, nova ozemlja in gospodarski napredek. Le malo let je preteklo, odkar je Rusija z geslom: „Balkan Balkancem“ ustvarila zvezo, ki jo je potem, pospešujoč srbsko nezvestobo proti Bolgarom, pustila zopet razpasti. Šele avstrijske in nemške zmage na Poljskem so osvobodile balkanske države ruskega pritiska. Angleška je bila nekdanj njihov zaščitnik. Kot zaveznica Rusije more biti le zatiralec njihove neodvisnosti.

Do kraja.

Govornik končno poudarja, da je sedanja vojna pokazala vso veličino nemškega naroda. Vztrajali bomo v boju, dokler ne bodo narodi, proti katerim se vojskujemo, od pravih krivcev zahtevali miru in dokler ne bo Evropa oproščena ruskih zahrbtnosti in moskovitske osvojevalne pohlepnosti ter angleškega varuštva.

Državni zbor je vzel kancelarjeva izvajanja z velikim odobranjem na znanje in izročil predlogo o 10 milijardnem kreditu proračunskemu odseku.

Narodno romanje na Brezjah.

Zbrali smo se 16. t. m. in odrinili na priljubljeno nam božjo pot na Brezje, da bi tam izprosili pri Mariji Pomočnici kristjanov srečno zmago in skorajšnji mir. Glavni namen tega romanja je pa bil, da se ravno letos v tem viharnem času spominjamo v molitvi našega presvetlega vladarja in mu izprosimo še mnogo let srečnega vladanja in sijajne zmage nad njegovimi sovražniki. Prihiteli so ljudje iz vseh krajev že na predvečer, nekateri po železnici, veliko pa na vozovih, okrašenih s cesarskimi zastavami. Visoko nad cerkvenimi vrati so se bliščale v sredi z električno lučjo razsvetljeni črki: F. J. I., na levi strani letnica rojstva Njegovega Veličanstva, na desni letnica 1915. Od glavnih vrat in okoli cerkve je bil ovit zelen venec, na katerem so se bliščale neštivilne lučice vsakovrstnih barv. Okoli desete ure je bila slovesna procesija s presv. Rešnjim Telesom, katero je bilo po procesiji izpostavljeno celo noč. O polnoči je prisvirala izvrstna salezijska godba iz Rakovnika, katera je naredila na romanje prav ganljiv vtis. Krasna, čarobna je bila ta noč, katera nam ostane v neizbrisnem spominu. Pontifikalno sv. mašo je daroval v torek dopoldne ob 10. uri prevzvišeni knezoškof sam. Pred sv. mašo je govoril kanonik msgr. dr. Evgen Lampe, kateri je v vzvišenih besedah razložil romanjem pomen skupnega romanja. Po sv. maši je bila slovesna molitev skupno zbranega naroda do najsvetejšega Srca Jezusovega in preblazene Device Marije. Nato je sledila krasna cesarska pesem, potem smo se počasi razšli, vsak na svoj dom z zadovoljstvom in veseljem v srcu. Omeniti moram še, da smo tu opazili tudi naše rojake Korošce, in celo iz Štajerske in daljne Istre so prihiteli ljudje na to slovečo božjo pot.

odbornik posojilnice v Podljubelju. V začetku julija pa je sporočil tovariš Adalbert Ogris, ki je že sam drugič hudo ranjen, da sta na bojišču pri Lvovu padla Martin Švarc p. d. Strahov na Gabli in Matevž Ogris z Dobrave. Pisal je tudi, da so jima njuni tovariši napravili veličasten pogreb, ki ga ne more popisati, pač pa bo povedal vse, če ga Bog ohrani. Padel je tudi pošten in tih fant Ulrik Strugger, star 20 let. V ruskem ujetništvu se nahajajo še sledeči gg.: Martin in Tone Borovnik, sinova g. Ludovika Borovnik, puškarskega podjetnika v Borovljah, Janko Mišic in drugi Matevž Ogris z Dobrave. Našim ujetnikom na Ruskem želimo skorajšnjo vrnitev in onim, ki počivajo tam daleč od nas, kličemo: „Na svidenje nad zvezdami!“

Jezersko. Šestinosedeseti rojstni dan našega presvitlega cesarja smo obhajali pri nas jako slovesno. Izobešene so bile zastave in ubrano pritrkavanje zvonov je vabilo k slovesni peti sv. maši. Udeležilo se je je občinsko predstojništvo, kakor tudi vsi uradi in prostovoljni strelci in zelo mnogo faranov. Slovesnost je še povečalo to, da so med sv. mašo pristopili šolski otroci skupno k sv. obhajilu. Slovesni Te Deum in cesarska himna sta zaključila cerkveno slavnost. In zopet je donelo lepo pritrkavanje zvonov po dolini. — G. župniku Stresu, ki se zdravijo v zdravilišču Emona v Ljubljani, se zdravje uspešno obrača na bolje.

Jezersko. Umril je 20. t. m. v najlepši moški dobi Ignac Černilc ml. Po zimi je bil poklican v vojaško službo. Pred dvema mesecema se je vrnil domov bolan na smrt. Sprva smo še upali, da ozdravi pri svežem našem zraku ob toplih solnčnih dneh. A zastoj je bila vsa zdravniška pomoč, za hudo bolezen na dihalih in pljučih ni bilo več uspešnih zdravil. Bil je izvrsten krojač in prijazen družabnik. Povsod je bil na svojem mestu. Pogrešali ga bomo zelo. Umril je pripravljen. Naj mirno spi v Bogu.

Tržaški namestnik po enem letu vojne. Tržaški cesarski namestnik baron Fries-Skene je na cesarjev rojstni dan nagovoril deputacijo tržaških Slovencev v slovenskem jeziku in zaključil takole: „In tako naj bo torej 18. avgusta častni dan Avstrije v tem prerensnem letu, za Trst in njegovo prebivalstvo dan zaupljive nade v lepo bodočnost plodonosnega dela in nekaljenega blagostanja, kakor jo je naš cesar, pokrovitelj miru, vedno hotel pripravljati svojim narodom. Potem bo tudi slovensko prebivalstvo Trsta, ki se je hvala njegovi vstrajni delavnosti in neutrudljivi organizaciji, povspelo do važnega činitelja v javnem in gospodarskem razvoju mesta, ljudstvo, katerega sinovi se sedaj z junaško hrabrostjo bore za čast in bodočnost Avstrije, v okviru trdno zvezane države, pod modro, očetovsko skrbjo našega premil. gospoda in cesarja, deležno onih dobrot, ki jih bo uživala naša preljuba domovina po zmagoslavno dovršeni vojni. V tem smislu Vas pozdravljam še enkrat, gospoda moja, ter se Vam zahvaljujem za izražene dokaze Vašega patriotizma!“

Prodajna cena moke na drobno na Koroškem. G. deželni predsednik koroški je dne 18. avgusta 1915 izdal odredbo, vsled katere se cene za različne vrste pšenične moke in za rženo moko pri prodaji na drobno določijo med 74 in 46 v. Ta odredba se je objavila v deželnem zakoniku št. 35 in je z 20. avgustom stopila v veljavo. Vsak trgovec z moko je dolžan v svoji prodajalni nabiti uradno določene cene moke v natančno vidni pisavi. Prodajalci, ki po dnevu razglasa te odredbe prodajajo moko po višji ceni, so kaznivi. V posebnem interesu prebivalstva je, da se vsako prekoračenje cene brezpogojno takoj naznani.

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Dr. Richterjev **Sidro-Liniment.** Capsici compos., nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller, je mnogo preizkušeno domače sredstvo, ki se kot bolečine oblažajoče mazilo pri protinu, revmatizmu, prehlajenju, mrtvoudu, bolestiti v kolku in križu itd. tisočkrat z najboljšim uspehom rabi. Velika razširjenost sredstva Sidro-Liniment je najboljši dokaz izvrstnosti tega pripravka, ki ne sme manjkati v nobeni hiši. Priporoča se posebno takim ljudem, ki so mnogo na prostem ter izpostavljeni raznim vremenskim izpremembam in prehlajenju, na pr. vojakom, gospodarjem, gozdarjem, lovcom, kmetovalcem, ribičem, rudarjem, mornarjem, izseljencem itd., tako tudi turistom pred in po narnim turom in sploh vsem potovalcem, ker jim hitro in zanesljivo pomaga. Za vojake na bojišču je Sidro-Liniment. neobhodno potrebno (se pošlje v priročnem vojnopoštnem pismu). — Dobiva se v lekarnah ali direktno v dr. Richterja lekarni „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5. — Dnevno razpošiljanje.

Voščene sveče, lepo in mirno gorljive, ne kaplja-joče, stearinske sveče, steklenice, stenj in olje za večno luč, kadilo in oglje za kadičnice ter druge cerkvene potrebšćine priporoča trgovina sveč **Franco Siebert,** Celovec, Stauderhaus. Razpošilja se na zunaj.

Druva, mehka, kakoršnekoli dolgosti, tudi kraj-nike (žvarce), kupi na vagono po železnici **I. Hochmüller, Beljak,** Italijanska cesta 15. Ponudbe s ceno. Kupim tudi vsako množino surovega masla (putra) in spreša (skuta, sir) in sveža jajca po dnevni ceni.

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškate hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4.50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživilja in ga ne opo-ji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolich,
Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

500 kron!

Vam plačam, če Vaših kurjih odes, bradavic, trde kože ne odstrani Ria balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino vred. Cena lončku z zajam-čujočim pismom **K 1.—**, 3 lončki **K 2.50**, 6 lončkov **K 4.50.** **Kemeny, Kaschau (Kassa), I.,** poštni predal 12/8, Ogrsko.

Kdor mi takoj piše, dobi škatljico pristnih Kola-tablet čisto zastoj!

Vsakemu, ki ima slabe živce, bi rad poslal poizkušnjo mojega sredstva. Isto krepi živce in s tem tako izboljša zdravje, da se kmalu počutimo tako sveže, dobro in podjetne, kakor bi morali biti po naravi. Kola-Dultz naj razentega vnaprej obvaruje živcev oslabelosti. V interesu vsakega čitatelja tega inserata, ki nima čisto dobrih živcev ali ki postaja rad truden ali pa trpi na glavobolu in ne more spati, želim, da poizkusi s Kola-Dultz, in najbrž bi potem kmalu kakor mnogo drugih mogel reči:

Nobenih živcev nimam več!

Najboljši živci so ti, ki jih najmanj občutimo. Kola-Dultz je prijatelj živcev. Prijeten za rabo, in njegov učinek je stalno okrepanje. Kola-Dultz je absolutno neškodljiv in se priporoča moškim, ženskam in otrokom. Starost ne pride v poštev. Je reelen izdelek za okrepanje živcev. Kola-Dultz je vedno priporočljiv, kjerkoli živci oslabé ali bolijo ali se na kak drug način neprijetno pojavljajo. Mu ni primere!

Pišite mi takoj dopisnico in zahtevajte gratis-pošiljatev škatljice za poizkušnjo.

Sv. Duha lekarna, Budimpešta, VI. odd. 426.

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog, ozir. sin in zet, gospod

Žiga Kastner

c. kr. kadet v domobranskem pešpolku

padel dne 10. t. m., ob 4. uri popoldne, v bitki pri Černelici ob Dnjestru v junaškem boju za cesarja in domovino.

Truplo dragega pokojnika so položili njegovi tovariši dne 12. t. m., ob 1/2.6. uri na katoliškem pokopališču v Černelici k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale pozneje.

Celovec, 23. avgusta 1915.

Lizika Kastner, roj. Scheinigg,
soproga.

Ivan Scheinigg, c. kr. vladni svetnik,
tast.

Tereza Scheinigg,
tašča.

Katarina Pöck,
matí.

Ivan Pöck,
očim.

Posebna naznanila se ne bodo razposlala.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.